Belarriak eta entzumena arrailduran: familientzako gida

01

Funtsezkoena, minutu batean

Belarriek zaintza behar dute

Ahosabaiko arraildura duten haurrek likidoa pilatzeko probabilitate handiagoa dute tinpanoaren atzean. Ia inoiz ez du minik ematen, baina entzumena kendu dezake.

Kontrol bat ez da nahikoa

Jaioberriaren entzumen-proba gainditzeak ez du bermatzen belarria ondo jarraituko duenik. Horregatik haurtzaroan kontrolak errepikatzen dira.

Gaizki entzuteak hizketan eta eskolan eragiten du

Ondo entzuten ez badu, zailagoa da hitz egiten ikastea eta klasea jarraitzea. Askotan distrakzio edo lotsa gisa interpretatzen da.

Konponbidea du

Aukera errazak daude: itxaron eta kontrolatu, tinpanoan hodi txikiak jarri edo audifonoa. Erabakia taldeak hartzen du, zuekin batera.

02

Zergatik gertatzen den

Tinpanoaren atzean aire-ganbera bat dago, erdiko belarria. Hodi oso mehe batek, Eustakio tronpak, aireztatzen du eta likidoa eztarrirantz ateratzen uzten du. Ahosabaiko giharrek tronpa hori irekitzen laguntzen dute. Ahosabaiak arraildura duenean, giharrek ez dute ondo lan egiten eta tronpa okerrago irekitzen da, beraz likidoa bertan geratzen da. Ahosabaia ebakitzeak ez du berez bermatzen tronpa ondo funtzionatzen hastea.

Likido horri ingelesez *glue ear* esaten zaio eta gaztelaniaz **otitis serosa** (edo isurketadun erdiko otitisa). Ez da infekzioa: soinua moteltzen duen likido lodia da, tapoiekin entzutea bezala. Gainera infektatzen bada, otitis akutua agertzen da, minarekin eta sukarrarekin.

03

Nola nabaritu etxean eta eskolan

Batzuetan ez dago seinale argirik. Hauek izan ohi dira ikusten direnak:

Etxean

- Telebistaren edo musikaren bolumena asko igotzen du.
- Esandakoa errepikatzeko eskatzen du, edo ez datorren zerbait erantzuten du.
- Ohi baino ozenago hitz egiten du edo zaila da ulertzea.
- Ez du erreakzionatzen beste gela batetik edo bizkarretik deitzen diozuenean.
- Haserreago edo nekatuago dago egunaren amaieran.

Eskolan

- Distraituta edo «bere munduan» dagoela dirudi.
- Atzean esertzen da eta gutxi parte hartzen du.
- Zailagoa zaio hondoko zarata dagoenean (patioa, jantokia, gela).
- Irakurketan edo ahoskeran atzean gelditzen da azalpenik gabe.
- Hitz egiten ari denaren aurpegia asko begiratzen du, ezpainak irakurtzeko.

Nabaritzea ez da larrialdia, baina komeni da berrikuspena eskatzea hurrengoa itxaron gabe. Hobe da berrikuspen bat gehiago egitea, ikasturte bat erdi-entzunda galtzea baino.

04

Entzumen-kontrolak: noiz eta nola

- **Jaioberria:** jaioberrien entzumen-proba haur guztiei egiten zaie, jaio eta gutxira.
- **Ondoren:** ahosabaiko arrailduraren ondorioz likidoaren arriskua handiagoa denez, probak errepikatzen dira. Ingalaterra ipar-mendebaldeko arraildura-zerbitzu baten protokoloak (NHS) entzumen-proba bat proposatzen du **6 hilabetero** ahosabaiko arraildura duten haurrentzat, gainerakoentzat proba bat edo bi daudenean. Talde bakoitzak bere egutegia jarraitzen du: galdetu zuenari.
- **Nork egiten dituen:** ospitaleko otorrinolaringologiak eta audiologiak. Arraildura-taldearen errebisioen parte izan ohi dira.
- **Hitzordu baten eta besteren artean zalantzak badituzue:** abisatu pediatrari edo taldeari. Likidoak hiru hilabete baino gehiago irauten badu, ohikoena entzumen-probara bideratzea da.
- **Ahosabaia ebakita egon arren:** kontrolek jarraitzen dute. Belarriko arazoak haurtzaroan zehar agertzen jarrai dezakete.

Zer egin daiteke

Itxaron eta kontrolatu

Askotan likidoa bere kabuz joaten da hilabete batzuetan eta ez da ezer egiten, zaintzea izan ezik. Ez dago likidoa kentzen duen sendagairik. Antibiotikoek infekzioa dagoenean bakarrik balio dute.

Tinpanoko drenajeak

Plastikozko hodi txikiak (aireztapen-hodiak edo *grommets*) tinpanoan jartzen dira anestesiapean, likidoa atera ondoren. Batzuetan ahosabaiko ebakuntza berean jartzen dira. Bere kabuz erortzen dira 6 eta 12 hilabete artean, eta likidoa itzul daiteke.

Audifonoa

Ebakuntzarik gabeko aukera da arazoa likidoa denean, edo konpontzen ez den entzumen-galera dagoenean. Gaur egungoak txikiak dira eta haur bakoitzari egokitzen zaizkio.

Beste ebakuntza batzuen aurretik

Adenoideak edo amigdalak kentzea proposatzen badizuete, galdetu aurrena arraildura-taldeari: arraildura duen haur batean erabaki hori kontuz hartzen da, hizketan eragina izan baitezake.

Drenajeak jartzeko edo ez jartzeko erabakia zenbat entzuten duenaren, likidoak zenbat denbora daraman, hizketaren eta adinaren araberakoa da. Ez dago guztientzat errezeta bera: azterketek itxarotea ebakuntzarekin alderatzen dute eta ez dute beti erantzun bera aurkitzen. Horregatik banaka erabakitzen da.

Drenajeak jartzen badizkiote: zer espero

- Esku-hartze laburra da, anestesia orokorrarekin.
- Likidoa arazoa bazen, askotan hobekuntza nabaritzen da: hobeto entzuten du eta adi dago gehiago.
- Hodiak bere kabuz erortzen dira. Errebisioekin jarraitzen da belarria egonkortu arte.
- Likidoa itzultzen bada, beste sorta bat behar izan daiteke. Askotan errepikatzeak tinpanoan orbainak utz ditzake, eta hori taldearekin hitz egin beharrekoa da.
- **Ura, bainua eta igerilekua:** jarraibideak ospitalearen arabera aldatzen dira. Galdetu zer egin daitekeen eta zer ez, eta eskatu idatziz.
- Belarritik likidoa edo gorringoa ateratzen bada, edo sukarra edo mina badu: abisatu pediatrari edo taldeari egun berean.

07

Zer laguntzen duen etxean eta gelan

Etxean

- Hitz egin eta jolastu leku lasai batean, telebista edo musikarik gabe.
- Erakarri haren arreta hitz egin aurretik: esan bere izena eta itxaron begiratu arte.
- Jarri haren altueran zuen aurpegia ikus dezan. Hitz egin argi, pixka bat ozenago, oihurik egin gabe eta mantsoago hitz egin gabe.
- Saihestu tabako-kea etxean eta autoan.

Gelan

- Irakaslearengandik gertu eseri dadila, eta leihoetatik edo zaratatik urrun.
- Irakasleak aurrez aurre hitz egin diezaiola, ahoa estali gabe, eta behar bada errepikatu.
- Familiei eta orientabideari abisatu dakiela, arrazoirik gabe errendimendua jaisten hasten bada.
- Ahozko proba eta ulermen-probetan kontuan hartzea.

Ikastetxearekin nola hitz egin jakiteko, ikusi Ikastetxea eta arraildura eta Eskolentzat.

08

Belarria eta hizketa elkarrekin doaz

Haur batek entzuten duena imitatuz ikasten du hitz egiten. Hilabetez «tapoiekin» entzuten badu, soinuak lausotuta iristen zaizkio eta gehiago tarda ondo ahoskatzen. Horregatik, hizketan zalantzak daudenean, belarria ere beti berrikusten da. Gehiago hemen: Hizketa eta logopedia.

09

Galderak taldeari

☐ Zenbatero egingo dizkiogu entzumen-probak eta nork egiten ditu?

☐ Nola entzuten du orain? Likidorik dago belarrietako batean?

☐ Itxaron behar da edo komeni da drenajeak jartzea? Zergatik?

☐ Drenajeak jartzen badizkiote: zer zainketa, zer egiten dugu urarekin eta noiz da hurrengo berrikuspena?

☐ Zer seinalek egin behar gaituzte egun berean deitzera?

☐ Zer esan ikastetxeari laguntzeko?

10

Iturriak

Hauek dira datu zehatzen iturriak; gainerakoa ASPANIFen orientazio orokorra da:

- NHS (Erresuma Batua): Glue ear (otitis serosa)
- NHS (Erresuma Batua): Cleft lip and palate
- NHS Cleft Lip and Palate Network North West: audiologia-orria (PDF, ingelesez)

11

Jarraitzeko

Hizketa eta logopedia
Belarria eta hizketa nola lotzen diren. →

Ikastetxea eta arraildura
→

Zer kontatu eta zer eskatu.

Ohiko galderak

Zalantza ohikoenen erantzun laburrak. →

Beste familia batekin hitz egin nahi duzue?

Idatzi iezaguzue informacion@aspanif.es helbidera edo deitu 620 841 567 telefonora. →

ASPANIFek egindako orria, NHS britainiarraren informazioan eta orientazio orokorrean oinarrituta. Ez du ordezkatzen arraildura-taldearen edo otorrinolaringologiaren aholkua: kontrolak, egutegia eta tratamenduak taldeak erabakitzen ditu haur bakoitzaren arabera. Zerbait kezkatzen bazaituzte, kontsultatu haiekin.

Azken eguneratzea: 2026ko azaroa 10a